

Raadsvoorstel

Portefeuillehouder

A. M. 't Hart

Datum raadsvergadering

27-06-2023

Datum voorstel

20-06-2023

Onderwerp

Vorbereidingsbesluit forensische zorg gemeente
De Bilt

De raad wordt voorgesteld te besluiten:

1. te verklaren dat een bestemmingsplanherziening wordt voorbereid, waarbij in het bestemmingsplan 'Buitengebied Maartensdijk 2012' wordt opgenomen dat onder de bestemming Maatschappelijk – 1 forensische zorg is uitgesloten;
 2. te verklaren dat een bestemmingsplanherziening wordt voorbereid, waarbij in het bestemmingsplan 'Berg en Bosch/HDI' wordt opgenomen dat onder de bestemming Maatschappelijk – Berg en Bosch forensische zorg is uitgesloten;
 3. te verklaren dat een bestemmingsplanherziening wordt voorbereid, waarbij in de bestemmingsplannen 'Buitengebied De Bilt Noord-Oost' en 'Buitengebied De Bilt Noord-Oost', 1e herziening wordt opgenomen dat onder de bestemming Maatschappelijk – Berg en Bosch forensische zorg is uitgesloten;
 4. dat onder "forensische zorg" wordt verstaan: zorg als omschreven in artikel 1.1 tweede lid Wet forensische zorg;
 5. dat dit voorbereidingsbesluit geldt voor het volledige plangebied van voornoemde bestemmingsplannen;
 6. dat dit besluit tevens een verbod als bedoeld in artikel 3.7 lid 4 Wet ruimtelijke ordening inhoudt, te weten het verbod het gebruik van de aangewezen gronden of bouwwerken te wijzigen ten behoeve van het aanbieden van forensische zorg;
 7. dat dit besluit in werking treedt met ingang van 28 juni 2023;
 8. dat de geheimhouding ten aanzien van het raadsvoorstel en het raadsbesluit wordt opgeheven na bekendmaking door terinzagelegging en elektronische bekendmaking van het voorbereidingsbesluit in het Gemeenteblad van de gemeente De Bilt.
-

Inleiding

Binnen de bestemming Maatschappelijk - 1 van het bestemmingsplan Buitengebied Maartensdijk 2012 vallen onder meer medische voorzieningen en ter plaatse van de aanduiding 'zorginstelling' sociale en zorgvoorzieningen alsmede een internaat. Een soortgelijke bestemmingsomschrijving geldt binnen de bestemmingsplannen Berg en Bosch/HDI, Buitengebied De Bilt Noord-Oost en Buitengebied De Bilt Noord-Oost, 1e herziening binnen de bestemming Maatschappelijk – Berg en Bosch. Voor wat betreft de vormen van zorg die een zorginstelling kan

aanbieden, stellen de planregels van genoemde bestemmingsplannen geen nadere eisen of beperkingen, zodat een veelheid aan zorginstellingen zich kan vestigen op gronden met deze bestemming, temeer indien geen bouwvlak is aangeduid en de bestaande bebouwing daarom geen beperkende factor hoeft te zijn voor het zorgaanbod. Gelet op de impact van sommige vormen van zorg op de directe omgeving en de veiligheidssituatie ter plaatse is het wenselijk om enige inperking aan te brengen in het bestemmingsplan.

Participatie

n.v.t. in verband met geheime voorbereiding besluit

Beoogd effect

Voorkomen dat voorafgaand aan de wijziging van de bestemmingsplannen zorginstellingen voor forensische zorg zich vestigen op gronden met de bestemming Maatschappelijk – 1 en Maatschappelijk – Berg en Bosch.

Argumenten

1.1 Niet alle vormen van zorgverlening zijn gewenst

Met de omschrijving van de bestemming van de voor Maatschappelijk – 1 aangewezen gronden en de keuze voor de term “zorginstelling” is weinig richting gegeven aan de toelaatbare vormen van gebruik en wordt in het bijzonder geen voldoende inkadering van deze begrippen gegeven. Dit geldt eveneens voor de bestemmingsomschrijving van de bestemming Maatschappelijk – Berg en Bosch. In het buitengebied vormt de vestiging van een instelling die bijzondere en zware vormen van zorg aanbiedt een aanzienlijke belasting en een aantasting van de veiligheidssituatie; in het in het geval van forensische zorg in de zin van de Wet forensische zorg in onacceptabele mate. Gebruik van deze gronden voor het aanbieden van forensische zorg heeft tevens een ongewenste invloed op de ruimtelijke kwaliteit door de aard van de bebouwing en van constructies die nodig zijn in verband met het beveiligingsniveau dat vereist is in relatie tot de specifieke cliënten van de instelling. Teneinde te voorkomen dat op gronden met de genoemde bestemming forensische zorg zal worden aangeboden, is noodzakelijk dat deze bestemmingsplannen voor het buitengebied worden gewijzigd, waarbij forensische zorg uitgesloten wordt.

1.2 Een voorbereidingsbesluit is een effectief instrument

Een voorbereidingsbesluit met een verbod om het gebruik van daarbij aangewezen gronden of bouwwerken te wijzigen, is een effectief instrument om te voorkomen dat voorafgaand aan zodanige wijziging van het bestemmingsplan binnen het plangebied ontwikkelingen tot stand komen die deze wijziging beoogt tegen te gaan.

1.3 Er hoeft geen gelegenheid te worden geboden om ongewenst gebruik aan te vangen

Een voorbereidingsbesluit heeft als doel om te voorkomen dat tijdens de voorbereiding van een nieuw bestemmingsplan gebruik wordt gemaakt van de mogelijkheden die het geldende bestemmingsplan biedt, als die niet passen in het nog voor te bereiden plan. Een verplichting voor het gemeentebestuur om een belanghebbende wiens mogelijkheden zullen worden beperkt door een voorbereidingsbesluit hiervan vooraf op de hoogte te stellen, is onverenigbaar met dit doel. Zelfs na een gegrond bezwaar tegen een handhavingsbesluit hoeft de raad niet te wachten met het nemen van een voorbereidingsbesluit, om de mogelijkheid te bieden om nog de gronden te gaan gebruiken voor een ongewenste bestemming. Dat zou zich niet verdragen met het hierboven genoemde doel van een voorbereidingsbesluit.

Kanttekeningen en alternatieven

1.1 Kanttekening: de Omgevingswet compliceert de voorbereidingsbescherming

Op 1 januari 2024 treedt de Omgevingswet in werking. De Omgevingswet heeft overgangsrecht met betrekking tot voorbereidingsbesluiten die zijn genomen op grond van artikel 3.7 Wro dat erop neerkomt dat de voorbereidingsbescherming in stand blijft tot het moment waarop het bestemmingsplan ter voorbereiding waarvan het besluit is genomen, in werking treedt, indien het ontwerp van dat bestemmingsplan voor 1 januari 2024 ter inzage is gelegd.

Wordt niet voor 1 januari 2024 het ontwerp ter inzage gelegd, dan geldt een voorbereidingsbesluit op grond van artikel 3.7, Wro als een voorbereidingsbesluit als bedoeld in artikel 4.14, lid 1, Omgevingswet. De voorbeschermingsregels vervallen dan na 1 jaar en 6 maanden na het moment

van inwerkingtreding van de Omgevingswet, tenzij de wijziging van het omgevingsplan met de nieuwe regels binnen 1 jaar en 6 maanden na inwerkingtreding van de Omgevingswet bekend is gemaakt. Het verdient daarom aanbeveling om het bestemmingsplan ter voorbereiding waarvan het voorbereidingsbesluit is genomen nog voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet in ontwerp ter inzage te leggen. Het is echter onzeker of dat nog mogelijk is.

1.2 Kanttekening: er kan een planschadeclaim bij de gemeente worden ingediend

In relatie tot de wijziging van het bestemmingsplan met het oog waarop het voorbereidingsbesluit wordt genomen, kan planologisch nadeel ontstaan dat voor vergoeding door de gemeente in aanmerking komt. Gezien de beperkte aard van de voorgestelde wijziging zal een dergelijk nadeel eveneens relatief beperkt zijn en voorts kan het planologisch nadeel mogelijk ook op een andere wijze dan door middel van vergoeding worden gecompenseerd door de bestemming op betreffende percelen anderszins te verruimen.

1.3 Kanttekening: Geheimhouding door de raad is noodzakelijk

Artikel 87 Gemeentewet biedt het college de mogelijkheid om aan de raad een verplichting tot geheimhouding opleggen ten aanzien van informatie die bij het college berust, op grond van een belang genoemd in artikel 5.1 eerste en tweede lid Woo. Gelet op het belang om te voorkomen dat in het zicht van de wijziging van het bestemmingsplan initiatieven worden ontplooid die wijziging van het bestemmingsplan beoogt tegen te gaan, doet zich hier een belang voor zoals genoemd in artikel 5.1 tweede lid Woo, te weten het belang van het goed functioneren van de gemeente. Het belang van openbaar maken van informatie weegt niet op tegen het genoemde belang van het goed functioneren van de gemeente. In verband hiermee wordt voorgesteld dat het college aan de raad geheimhouding oplegt met betrekking tot dit voorbereidingsbesluit. De raad kan besluiten dat de geheimhouding wordt opgeheven na bekendmaking door terinzagelegging en elektronische bekendmaking van het voorbereidingsbesluit in het Gemeenteblad van de gemeente De Bilt. Het raadsvoorstel met betrekking tot het voorbereidingsbesluit wordt dan eveneens openbaar.

1.4 Kanttekening: voorbereidingsbesluit kan tevens een gebruiksverbod inhouden

Om te voorkomen dat een bij een voorbereidingsbesluit aangewezen gebied minder geschikt wordt voor de verwezenlijking van een daaraan bij het plan te geven bestemming, kan bij het voorbereidingsbesluit tevens worden bepaald dat het verboden is het gebruik van daarbij aangewezen gronden of bouwwerken te wijzigen. Hierbij kan mede worden bepaald dat binnen de bij het voorbereidingsbesluit te geven regels bij een omgevingsvergunning van het verbod kan worden afgeweken. Het verbod creëert een zelfstandige handhavingsbevoegdheid (op grond van artikel 7.2 Wro) en biedt de mogelijkheid om op te treden tegen gebruik in strijd met de beoogde wijziging van het bestemmingsplan waarvoor geen omgevingsvergunning is aangevraagd. Het verdient daarom aanbeveling een gebruiksverbod in het voorbereidingsbesluit op te nemen.

1.5 Kanttekening: het voorbereidingsbesluit kan direct bij publicatie in werking treden

De raad bepaalt wanneer het voorbereidingsbesluit in werking treedt. Om ongewenste initiatieven tegen te gaan kan het besluit in werking treden op de dag van de publicatie daarvan.

1.6 Alternatieven: zijn er realiter niet

Reëel bezien is er geen alternatief voor een voorbereidingsbesluit om ongewenste ontwikkelingen tegen te gaan. De locaties waarop de bestemming Maatschappelijk – 1 rust, zijn veelal te kostbaar om aangekocht te kunnen worden door de gemeente en het is onzeker of de eigenaar een gebruiksovereenkomst met de gemeente zal willen aangaan als andere potentiële gebruikers een hogere prijs kunnen bieden. Ook voor de gronden in de andere bestemmingsplangebieden waarvoor het voorbereidingsbesluit wordt voorgesteld, geldt dat verwerving door de gemeente c.q. gebruik door de gemeente in beginsel niet haalbaar is. Ontwikkelingen afwachten en dan negatief besluiten op een ingediende aanvraag is een risicovolle strategie en is daarom eigenlijk geen alternatief.

Aanpak/Uitvoering

Een voorbereidingsbesluit moet worden genomen door de raad zonder dat dit bekend wordt voordat het besluit kan worden bekendgemaakt volgens artikel 3.7 lid 7 Wro. Beraadslaging en besluitvorming door de raad moeten daarom in een besloten deel van de raadsvergadering plaatsvinden, omdat anders de werking van het voorbereidingsbesluit kan worden verijdeld door

initiatiefnemers door een aanvraag in te dienen voor een omgevingsvergunning gericht op het gebruik dat het voorbereidingsbesluit beoogt tegen te gaan. Nadat het voorbereidingsbesluit is genomen, wordt dit zo spoedig mogelijk gepubliceerd.

Communicatie

Door middel van publicatie nadat het besluit is genomen.

Evaluatie

n.v.t.

Financiële gevolgen en risico's

Zoals bij de kanttekeningen is aangegeven, kan planschade ontstaan.

College van burgemeester en wethouders van de gemeente De Bilt,
de secretaris, de burgemeester,

R. van Netten

mr. S.C.C.M. Potters

Bijlagen bij het raadsvoorstel

Meegezonden bijlagen

Geen

Stukken ter inzage

geen

Geheime stukken ter inzage (conform art.25 Gemeentewet)

geen

Contactambtenaar:

H van Steijn, H.vanSteijn@debilt.nl

Besluit van de raad

De raad van de gemeente De Bilt;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 20-06-2023, met het onderwerp Voorbereidingsbesluit forensische zorg gemeente De Bilt;

overwegende dat

1.1 Niet alle vormen van zorgverlening gewenst zijn

Met de omschrijving van de bestemming van de voor Maatschappelijk – 1 aangewezen gronden en de keuze voor de term “zorginstelling” is weinig richting gegeven aan de toelaatbare vormen van gebruik en wordt in het bijzonder geen voldoende inkadering van deze begrippen gegeven. Dit geldt eveneens voor de bestemmingsomschrijving van de bestemming Maatschappelijk – Berg en Bosch. In het buitengebied vormt de vestiging van een instelling die bijzondere en zware vormen van zorg aanbiedt een aanzienlijke belasting en een aantasting van de veiligheidssituatie; in het in het geval van forensische zorg in de zin van de Wet forensische zorg in onacceptabele mate. Gebruik van deze gronden voor het aanbieden van forensische zorg heeft tevens een ongewenste invloed op de ruimtelijke kwaliteit door de aard van de bebouwing en van constructies die nodig zijn in verband met het beveiligingsniveau dat vereist is in relatie tot de specifieke cliënten van de instelling. Teneinde te voorkomen dat op gronden met de genoemde bestemming forensische zorg zal worden aangeboden, is noodzakelijk dat deze bestemmingsplannen voor het buitengebied worden gewijzigd, waarbij forensische zorg uitgesloten wordt.

1.2 Een voorbereidingsbesluit een effectief instrument is

Een voorbereidingsbesluit met een verbod om het gebruik van daarbij aangewezen gronden of bouwwerken te wijzigen, is een effectief instrument om te voorkomen dat voorafgaand aan zodanige wijziging van het bestemmingsplan binnen het plangebied ontwikkelingen tot stand komen die deze wijziging beoogt tegen te gaan.

1.3 Er geen gelegenheid behoeft te worden geboden om ongewenst gebruik aan te vangen

Een voorbereidingsbesluit heeft als doel om te voorkomen dat tijdens de voorbereiding van een nieuw bestemmingsplan gebruik wordt gemaakt van de mogelijkheden die het geldende bestemmingsplan biedt, als die niet passen in het nog voor te bereiden plan. Een verplichting voor het gemeentebestuur om een belanghebbende wiens mogelijkheden zullen worden beperkt door een voorbereidingsbesluit hiervan vooraf op de hoogte te stellen, is onverenigbaar met dit doel. Zelfs na een gegrond bezwaar tegen een handhavingsbesluit hoeft de raad niet te wachten met het nemen van een voorbereidingsbesluit, om de mogelijkheid te bieden om nog de gronden te gaan gebruiken voor een ongewenste bestemming. Dat zou zich niet verdragen met het hierboven genoemde doel van een voorbereidingsbesluit.

Om de voorgaande redenen het wenselijk is om een voorbereidingsbesluit te nemen teneinde te voorkomen dat voorafgaand aan de wijziging van het bestemmingsplan zorginstellingen voor forensische zorg zich vestigen op gronden met de bestemming Maatschappelijk – 1 en Maatschappelijk – Berg en Bosch.

gelet op

Artikel 3.7 Wro en 87 Gemeentewet jo 5.1 tweede lid Woo;

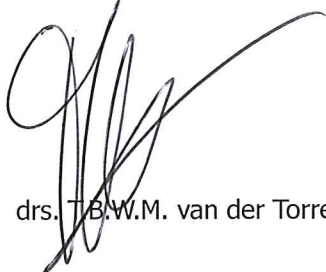
BESLUIT:

1. te verklaren dat een bestemmingsplanherziening wordt voorbereid, waarbij in het bestemmingsplan ‘Buitengebied Maartensdijk 2012’ wordt opgenomen dat onder de bestemming Maatschappelijk – 1 forensische zorg is uitgesloten;

2. te verklaren dat een bestemmingsplanherziening wordt voorbereid, waarbij in het bestemmingsplan 'Berg en Bosch/HDI' wordt opgenomen dat onder de bestemming Maatschappelijk – Berg en Bosch forensische zorg is uitgesloten;
3. te verklaren dat een bestemmingsplanherziening wordt voorbereid, waarbij in de bestemmingsplannen 'Buitengebied De Bilt Noord-Oost' en 'Buitengebied De Bilt Noord-Oost', 1e herziening wordt opgenomen dat onder de bestemming Maatschappelijk – Berg en Bosch forensische zorg is uitgesloten;
4. dat onder "forensische zorg" wordt verstaan: zorg als omschreven in artikel 1.1 tweede lid Wet forensische zorg;
5. dat dit voorbereidingsbesluit geldt voor het volledige plangebied van voornoemde bestemmingsplannen;
6. dat dit besluit tevens een verbod als bedoeld in artikel 3.7 lid 4 Wet ruimtelijke ordening inhoudt, te weten het verbod het gebruik van de aangewezen gronden of bouwwerken te wijzigen ten behoeve van het aanbieden van forensische zorg;
7. dat dit besluit in werking treedt met ingang van 28 juni 2023;
8. dat de geheimhouding ten aanzien van het raadsvoorstel en het raadsbesluit wordt opgeheven na bekendmaking door terinzagelegging en elektronische bekendmaking van het voorbereidingsbesluit in het Gemeenteblad van de gemeente De Bilt.

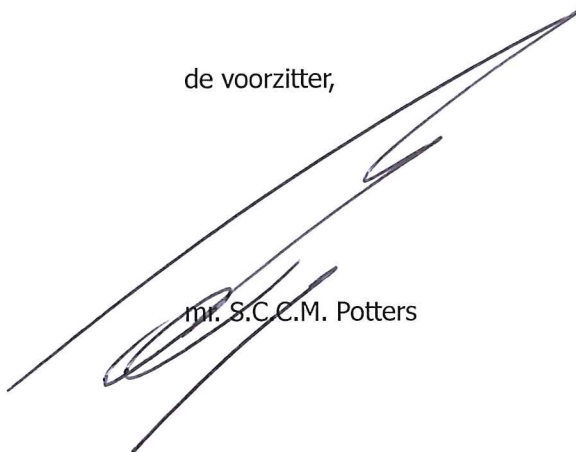
Aldus vastgesteld in de vergadering van 27-06-2023 die is voortgezet op 28-6-2023,

de raad voornoemd,
de griffier,

drs. T.B.W.M. van der Torre

de voorzitter,

mr. S.C.C.M. Potters